

Datum 2024-03-20

Ärendenummer SLK-2023-01091

Landsbygds och näringsdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.seli.bb@regeringskansliet.se

Diarienummer LI2023/03518

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet - Bättre information om hyresbostäder (SOU 2023:65)

Stadens yttrande följer i huvudsak betänkandets struktur. Göteborgs Stad väljer att yttra sig över de delar som framför allt bedöms beröra den kommunala verksamheten.

Utredningens kartläggning av andrahandsmarknaden är ett väl genomarbetat kunskapsunderlag som bland annat visar på svårigheten att kartlägga olovlig andrahandsuthyrning.

Göteborgs Stad är huvudsakligen positivt till stora delar av betänkandes förslag i den första delen, vilken berör upplåtelseform och utökade möjligheter att ta del av data i lägenhetsregistret. Staden delar utredningens bedömning att det finns skäl att samla in fler uppgifter om hyresbostäder än vad som finns tillgängligt i dag. Det ger möjlighet att införskaffa en bättre kunskap om bostadsbeståndet i staden vilket kan utgöra ett tydligare underlag för prognoser över bostadsbehoven. En förbättrad hyresstatistik kan också bidra till att upprätthålla förtroendet för hyressättningsystemet. En ökad registerhållning över bostadsbestånd och vem som upplåter hyreslägenheter bidrar till att kunna kartlägga olovlig andrahandsuthyrning, vilket kan bli en del av kommunens brottförebyggande arbete. Övergripande görs bedömningen att förslagen i huvudsak är positiva för stadens berörda verksamheter. Förslagen kan i en förlängning bidra till ökad ordning och reda på bostadshyresmarknaden.

Göteborgs Stad delar dock inte utredarnas uppfattning angående omfattningen av det merarbete som det innebär att samla in ytterligare uppgifter från fastighetsägare till lägenhetsregistret samt kontrollera

uppgifternas riktighet. Vid införandet av lägenhetsregistret gjorde Lantmäteriet grundinsamlingen av data. I Göteborg finns minst 1 300 fastighetsägare med hyreshus som ska kontaktas och även om kommunerna får bestämma hur uppgifterna ska samlas in så kommer det innebära en stor arbetsinsats att registrera dessa uppgifter. Utifrån detta är bedömningen att ansvar för den första insamlingen bör åläggas Lantmäteriet, alternativt att erbjuda kommunerna ett digitalt systemstöd för en effektiv insamling. Kommunen ska ha möjlighet att förelägga en fastighetsägare som inte fullgör sin skyldighet att lämna uppgift om upplåtelseformerna hyresrätt och kooperativ hyresrätt. Ett sådant föreläggande får under vissa förutsättningar förenas med vite. Det är ytterligare en tillkommande administrativ uppgift som åläggs kommunen. Utredningen har inget förslag om att tilldela kommunerna finansiering eller andra resurser för tillkommande arbetsinsatser. Stadens bedömning är att om utredningens förslag om information till fastighetsägare, insamling och registrering av nya registerdata samt uppföljning inklusive förelägganden ska genomföras så måste finansieringsprincipen tillämpas.

Göteborgs Stad är positivt till stora delar av betänkandes förslag i den andra delen. Övergripande innefattar denna del av förslaget att uppgifter om förstahandshyresgäst ska registreras i lägenhetsregistret. Det kommer att innebära en skyldighet för fastighetsägaren att kvartalsvis redovisa uppgifter om förstahandshyresgäst till Lantmäteriet. Detta omfattar lägenheter som är upplåtna som hyresrätt eller kooperativ hyresrätt. Periodiciteten i avrapporteringen påverkar kvalitén på registerdata. Vid exempelvis kontroll för att beivra oriktiga hyresförhållanden är det viktigt med så aktuell information som möjligt. En mer fortlöpande registrering skulle kunna möjliggöras med ett digitalt systemstöd.

Göteborgs Stad delar utredningens bedömning att den behandling av personuppgifter som förslagen ger upphov till utgör en proportionerlig inskränkning av skyddet för den personliga integriteten. Förslaget innebär begränsningar i att behandla person- och samordningsnummer. Lantmäteriet ska dock i enskilda fall kunna medge att personnummer eller samordningsnummer används som sökbegrepp även av andra än statlig eller kommunal myndighet. Som utredningen beskriver kan en fastighetsägare behöva använda dessa sökbegrepp för att kontrollera om en blivande hyresgäst redan har en bostad eller för att beivra oriktiga hyresförhållanden. Här kan behövas ett förtydligande när det gäller under vilka förutsättningar en fastighetsägare har rätt att få använda registret. Olovlig andrahandsuthyrning är idag ett problem som kan vara knutet till annan välfärdsbrottslighet där fastighetsägare har möjligheter att kunna bidra till att beivra sådan brottslighet.

Göteborgs Stad noterar att det parallellt pågår ett flertal statliga utredningar, från flera departement, med liknande syfte som betänkandet och önskar en sammanhållen bild av de åtgärder som planeras vidtas för att få till en god ordning på bostadsmarknaden. Förslagen förväntas bidra till att motverka för kriminella aktörer och olovliga uthyrningar. Bedömningen är dock att för att nå goda kvalitativa registerdata över bostadsmarknaden och stöd för brottsförebyggande insatser behöver alla former av boendeformer finnas i register, såväl hyres- som bostadsrätter från privata och allmännyttiga fastighetsägare. Ett digitalt systemstöd bör tillhandahållas för alla berörda parter. Här bör kommunerna få vara med i framtagandet av förfrågningsunderlag för ett nytt systemstöd tillsammans med Lantmäteriet. Det bör även övervägas om registerdata kan finnas i ett sammanhållet register.

Göteborg den 20 mars 2024
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Jonas Attenius

Lina Isaksson